

**Solidariteit is: erop uit zijn
dat een ander het goed heeft.
Het was de levenshouding van
Sint-Maarten. Zo bracht hij licht
in het leven van andere mensen.**

In de eerste les ontdekken de leerlingen dat het verhaal van Sint-Maarten niet alleen over 'delen' gaat maar ook over 'helpen' en 'geholpen worden'. Het zijn beide waardevolle ervaringen, waardoor je dichter bij elkaar komt. Als je iets goeds doet voor een ander is het alsof het licht gaat schijnen. In de tweede les onderzoeken de kinderen hoe ze voor elkaar een lichtje kunnen zijn.

Martinus en de bedelaar

Rol 1: Martinus

Weet je wie ik ben? Ik heet Martinus. Ik ben een Romeinse soldaat: kijk maar naar mijn mantel. Alle soldaten hebben er zo een. Het is wel fijn, zo'n grote wollen mantel. Lekker warm. Nu moet ik zeggen dat die van mij wat kleiner is geworden. Ik heb er een stuk van afgesneden, met mijn zwaard. Dat kwam zo: ik liep door de stad. Er lag sneeuw en het was heel koud. Echt winter. Er waren veel mensen op straat. Ze liepen hard, want ze wilden snel naar huis. Bij de poort van de stad zat een man. Hij had geen jas aan. Hij zat te bibberen. Ik kon zijn tanden horen klapperen, van de kou. Er waren veel mensen op straat, maar ze liepen allemaal door. Niemand keek naar hem. Ik heb mijn zwaard gepakt en mijn grote mantel doormidden gesneden. Eén stuk voor hem en één stuk voor mij. Zo kunnen we het allebei warm hebben. Ik ben blij dat ik het heb gedaan. Anders had ik niet kunnen slapen.

Rol 2: De bedelaar

Weet je wie ik ben? Ik woon in de stad. Of eigenlijk woon ik er niet echt, want ik heb geen huis. In de zomer gaat het nog wel. Dan is het warm. Maar in de winter is het moeilijk. Dan is het koud. Gelukkig heb ik nu een mantel: kijk maar. Eerst had ik er geen. Ik zat bij de poort van de stad en wist niet meer hoe ik moest opstaan. Ik had geen gevoel meer in mijn benen. Er kwamen veel mensen voorbij, maar ze zagen mij niet. Ze liepen allemaal door. Eén man bleef staan. Het was een soldaat. Hij droeg een grote rode mantel. Hij zei: "Meneer, kan ik u helpen?" Hij deed zijn mantel af en pakte zijn zwaard. Toen sneed hij die grote mantel in twee stukken. Eén stuk sloeg hij zelf weer om, het andere gaf hij aan mij. Ik ben blij, dat die soldaat mij heeft gezien. Hij liet mij niet in de kou staan.

Licht

Een kaars steek je niet aan om te verstoppen.
Je zet hem niet onder een bed
of onder een korenmaat*
en ook niet in een verborgen hoekje.
Je zet hem hoog, op een kandelaar,
zodat iedereen die binnenkomt het licht kan zien.

Diep in ons is er een lichtje.
Dat zie je aan onze ogen.
Stop het niet weg, verberg het niet
maar laat het stralen.
Dan kun jij voor mij een lichtje zijn
en ik voor jou.

Naar Lucas 8, 16 en 11, 33-35

*Een soort emmer waarmee een hoeveelheid koren werd afgemeten.

WEEK VAN HET KATHOLIEK ONDERWIJS

9 T/M 13 NOVEMBER 2015

www.nksr.nl

LESBRIEF
MIDDEN
BOUW

WEEK VAN HET KATHOLIEK ONDERWIJS

9 T/M 13 NOVEMBER 2015

Solidariteit is: erop uit zijn
dat een ander het goed heeft.
Het was de levenshouding van
Sint-Maarten. Zo bracht hij licht
in het leven van andere mensen.

In de eerste les ontdekken de leerlingen dat het verhaal van Sint-Maarten niet alleen over 'delen' gaat maar ook over 'helpen' en 'geholpen worden'. Het zijn beide waardevolle ervaringen, waardoor je dichter bij elkaar komt. Als je iets goeds doet voor een ander is het alsof het licht gaat schijnen. In de tweede les onderzoeken de kinderen hoe ze voor elkaar een lichtje kunnen zijn.

grafisch ontwerp impuls.nl

nksr | nederlandse
katholieke
schoolraad

www.nksr.nl

LES 1

doelen

De leerlingen weten wie Sint-Maarten is en kennen het verhaal van de mantel. Zij voelen aan dat 'hulp kunnen ontvangen' even belangrijk is als 'hulp kunnen geven'. Ze zijn zich ervan bewust dat ze beide dingen meemaken.

nodig

- ▶ Een lampion met een (led) waxinelichtje
- ▶ www.schooltv.nl/video/sint-maarten-feest-op-straat
- ▶ Twee extra stoelen; twee rode lappen van dezelfde stof; een mand en kleine briefjes.

LES 2

doelen

De leerlingen kennen het verschil tussen licht en donker en kunnen verwoorden hoe zij beiden ervaren. Zij voelen aan dat Sint-Maarten licht bracht in het leven van de bedelaar en dat ook wij een 'lichtje kunnen zijn' voor elkaar.

nodig

- ▶ Een (kinder)nachtlampje; een lampion.
- ▶ Zwart en geel knutselkarton; scharen, een nietapparaat en lijm.
- ▶ Tekst en muziek van 'Wees een licht' en 'Laat zo je licht maar schijnen' (www.nksr.nl)

1 Feest op straat (5 minuten)

Toon de kinderen een lampion. Weten zij wat het is? Leg uit wat het Sint-Maartensfeest is en hoe het wordt gevierd. Laat de video 'Feest op straat' van Schooltv zien. Focus in de nabespreking zoveel mogelijk op de ontmoeting tussen Martinus en de bedelaar, als voorbereiding op het volgende lesonderdeel. Daarbij kunt u vragen: 'Waarom gaf Martinus niet zijn hele mantel weg?' 'Wat is een bedelaar?' 'Heb je wel eens een bedelaar op straat gezien?' Deze laatste vraag laat zien dat het verhaal nog steeds actueel is.

2 Martinus en de bedelaar (15 minuten)

Zet twee stoelen vooraan in de klas en speel beide rollen van het verhaal (zie achterkant). Als u Martinus speelt zit u op de ene stoel; neem voor de bedelaar plaats op de andere stoel. Gebruik bij beide rollen een rode lap als mantel. Het thema 'delen' wordt nu breder getrokken naar 'hulp geven' en 'hulp krijgen'. Vraag de leerlingen wie in dit verhaal de helper is – en wie geholpen wordt. Helpen zij zelf wel eens iemand? En worden zij ook wel eens geholpen? Hoe is dat? Laat de kinderen in groepjes hun ervaringen delen. Vraag vervolgens

wie iets hierover kan vertellen. Laat de leerlingen op de stoel van Martinus zitten als het gaat over 'helpen' – en op de stoel van de bedelaar als het gaat over 'geholpen worden'. Hoe voelt het om te helpen? En om geholpen te worden? Laat de kinderen ontdekken dat we in ons leven beide dingen meemaken. Dit kunt u doen door te vragen: 'Wie heeft wel eens hulp gegeven?' 'En wie heeft wel eens hulp gekregen?' De meesten zullen twee keer hun hand opsteken.

1 Licht en donker (5 minuten)

Toon het nachtlampje en laat de leerlingen reageren. Hebben zij er één? Hoe is het 's nachts als het lampje brandt? En als het niet brandt? Misschien zijn er kinderen die bang zijn in het donker. Wat maakt dat 'donker' soms niet fijn kan zijn? Vraag vervolgens op welke plek het nachtlampje staat of hangt. Wat gebeurt er als je het onder je bed zou zetten? Of onder een speelgoedkast? Laat nu de lampion zien. Weten zij nog bij welk feest lampionnen worden gebruikt? En kunnen zij het verhaal van Martinus (Sint-Maarten) vertellen?

2 Je licht mag stralen (15 minuten)

Martinus heeft iets goeds gedaan voor de bedelaar. Voor die man was het een lichtpunt op een moeilijke (donkere) dag. Verken met de kinderen hoe we – net zoals Martinus – een lichtje kunnen zijn voor een ander. Wij hebben het allemaal in ons. Jezus heeft verschillende keren tegen zijn leerlingen gezegd hoe belangrijk het is je licht te laten stralen en het niet te verbergen. Het goede moet je niet verstoppen. Lees de tekst voor over 'Licht' (achterkant lesbrief). Vraag de kinderen in groepjes na

te denken over hoe je een lichtje kunt zijn. Hoe help je elkaar en hoe kun je elkaar een plezier doen? Houd een korte nabespreking. Sluit af met het knutselen van een hoofdlamp (zoals kampeerders die gebruiken): een band van zwart karton voor om het hoofd met een geel kartonnen ovaal als lamp voorop. Laat de kinderen op het ovaal één ding opschrijven van hoe je voor elkaar een licht kunt zijn; daarna kan de hoofdlamp in elkaar worden gezet.

3 Kaarsje branden (5 + 5 minuten)

In de katholieke traditie wordt een kaarsje opgestoken voor mensen aan wie je wil denken of voor wie je wil bidden. Zet één van de stoelen in een hoek van de klas, hang er een lampion aan en zet er een mand op. Nodig de leerlingen uit om de naam van iemand voor wie zij een kaarsje

willen branden, op een briefje te schrijven en dit (dichtgevouwen) in de mand te doen. Steek (een dag) later op een rustig moment de lampion aan en noem de namen. Op www.nksr.nl staat een suggestie voor een gebed.

EXTRA

- ▶ Laat de leerlingen lampionnen maken; voor suggesties zie www.nksr.nl.
- ▶ Ga naar www.sintmaartenstadutrecht.nl/liedjes-op-papier voor Sint-Maartenliedjes.
- ▶ Levensbeschrijving van Martinus op www.nksr.nl

EXTRA

Informeer bij de parochie of jullie als klas / school kunnen helpen bij een project waarbij je iets voor anderen kunt betekenen.

3 Licht-lied (10 minuten)

Op www.nksr.nl staan twee liedjes waaruit u kunt kiezen. 'Wees een Licht' (met tekst en notenschrift) is geschreven door C. de Korte. Het lied 'Laat zo je licht maar schijnen' is van Elly en Rikkert (tekst en link naar een download op Youtube). Laat de kinderen zingen met hun hoofdlamp op.

Martinus en de bedelaar

Rol 1: Martinus

Weet je wie ik ben? Ik heet Martinus. Ik ben een Romeinse soldaat: kijk maar naar mijn mantel. Alle soldaten hebben er zo een. Het is wel fijn, zo'n grote wollen mantel. Lekker warm. Nu moet ik zeggen dat die van mij wat kleiner is geworden. Ik heb er een stuk van afgesneden, met mijn zwaard. Dat kwam zo: ik liep door de stad. Er lag sneeuw en het was heel koud. Echt winter. Er waren veel mensen op straat. Ze liepen hard, want ze wilden snel naar huis. Bij de poort van de stad zat een man. Hij had geen jas aan. Hij zat te bibberen. Ik kon zijn tanden horen klapperen, van de kou. Er waren veel mensen op straat, maar ze liepen allemaal door. Niemand keek naar hem. Ik heb mijn zwaard gepakt en mijn grote mantel doormidden gesneden. Eén stuk voor hem en één stuk voor mij. Zo kunnen we het allebei warm hebben. Ik ben blij dat ik het heb gedaan. Anders had ik niet kunnen slapen.

Rol 2: De bedelaar

Weet je wie ik ben? Ik woon in de stad. Of eigenlijk woon ik er niet echt, want ik heb geen huis. In de zomer gaat het nog wel. Dan is het warm. Maar in de winter is het moeilijk. Dan is het koud. Gelukkig heb ik nu een mantel: kijk maar. Eerst had ik er geen. Ik zat bij de poort van de stad en wist niet meer hoe ik moest opstaan. Ik had geen gevoel meer in mijn benen. Er kwamen veel mensen voorbij, maar ze zagen mij niet. Ze liepen allemaal door. Eén man bleef staan. Het was een soldaat. Hij droeg een grote rode mantel. Hij zei: "Meneer, kan ik u helpen?" Hij deed zijn mantel af en pakte zijn zwaard. Toen sneed hij die grote mantel in twee stukken. Eén stuk sloeg hij zelf weer om, het andere gaf hij aan mij. Ik ben blij, dat die soldaat mij heeft gezien. Hij liet mij niet in de kou staan.

Licht

Een kaars steek je niet aan om te verstoppen.
Je zet hem niet onder een bed
of onder een korenmaat*
en ook niet in een verborgen hoekje.
Je zet hem hoog, op een kandelaar,
zodat iedereen die binnenkomt het licht kan zien.

Diep in ons is er een lichtje.
Dat zie je aan onze ogen.
Stop het niet weg, verberg het niet
maar laat het stralen.
Dan kun jij voor mij een lichtje zijn
en ik voor jou.

Naar Lucas 8, 16 en 11, 33-35

*Een soort emmer waarmee een
hoeveelheid koren werd afgemeten.

WEEK VAN HET KATHOLIEK ONDERWIJS

9 T/M 13 NOVEMBER 2015

www.nksr.nl